

Groen is doen.

Landbouw

Doeners. Oplossers. Vernieuwers. Boeren zijn het allemaal tegelijk. Hoewel het roerige tijden zijn voor de landbouw, lukt het onze boeren te blijven vernieuwen. Bekijk op deze pagina's mooie voorbeelden uit onze eigen gemeente. Alle ideeën komen van boeren zelf, ondersteund door De Innovatie Coöperatie. Samen duurzaam vooruit!

Groene meststof injecteren met precisie. Foto André de Groot.

“Boeren kunnen het niet alleen”

“Boeren zijn altijd bezig met vernieuwen. Als boerenzoon, met twee zussen in het melkvee, weet ik dat uit eigen ervaring. Deze tijd vraagt nog meer om vernieuwingen dan ooit. Er zijn strenge milieuregels. Mensen zijn steeds kritischer over hoe hun eten tot stand komt. En we willen tegelijkertijd dat de natuur mooi blijft, met een grote verscheidenheid aan wilde planten en dieren.

Samenwerken aan oplossingen

Ondernemers in de agrarische sector hebben dus aardig wat uitdagingen op hun bord. Als wethouder van landbouw kijk ik met trots naar de manier waarop ‘onze boeren’ daarmee omgaan. Ze brengen nieuwe samenwerkingen tot stand, zoals bij De Innovatie Coöperatie. Samenwerkingen die leiden tot oplossingen die de hele sector vooruit helpen.

Veel te doen

Er is veel te doen, voor de boeren en voor iedereen die zich bezig houdt met het produceren van ons eten. Boeren en andere agri-ondernemers kunnen het niet alleen. Samen met de kennis en kunde van andere vakgebieden en zeker ook samen met u, kunnen zij echte stappen zetten op weg naar een steeds duurzamere landbouw, in de breedste zin van het woord!

Bert Groot Wesseldijk, wethouder van landbouw

Hoe denkt de Lochemer over boeren?

Bekijk op de website van de gemeente de vlog via www.lochem.nl/agro-innovatie-event

Minder oranje akkers

Loonbedrijf Almen-Harfsen werkt aan een manier om akkers klaar te maken voor een nieuw groeiseizoen, zonder het oranje-kleurende glyfosaat te spuiten.

Veel boeren telen in de herfst en winter een groenbemester, die goed is voor de bodem. Aan het eind van de winter maakt deze weer plaats voor de nieuwe gewassen. Soms gebeurt dat door de bemester met machines onder de grond te werken.

Soms valt de keuze op het spuiten van glyfosaat. Loonbedrijf Almen-Harfsen wil meer leren over de beste machinale manier om de bemesters weg te werken en zo het gebruik van glyfosaat te verminderen. Het loonbedrijf werkt samen met het Zone.college aan een demo-dag in het voorjaar van 2020, waar diverse technieken te zien zullen zijn.

Wilt u meer weten over dit initiatief? Neem contact op met De Innovatie Coöperatie via www.deinnovatiecooperatie.nl

Foto Arjan Gotink.

De mensen naar de boerderij halen op landgoed Velhorst

Arjen en Winny van Buuren zijn de nieuwe ondernemers op landgoed Velhorst in Lochem. Ze willen de mensen opnieuw kennis laten maken met het boerenbedrijf.

Natuurmonumenten, eigenaar van landgoed Velhorst, deed een oproep aan ondernemers die landbouw, natuur en consumenten konden verbinden. Arjen en Winny zagen dat als een mooie uitdaging. “Na een spannende procedure werden wij uitgekozen uit 25 inzendingen,” zegt Arjen. “Nu wonen we op de boerderij op landgoed Velhorst, hebben we een webshop en verkopen we onze biologische producten via een winkel in Almen.”

Een van de grote wensen van het echtpaar is om mensen opnieuw kennis te laten maken met het boerenbedrijf. Ze hebben daarvoor Vrienden van de Velhorst bedacht. Inmiddels doen hier zo’n 120 mensen aan mee. Ze krijgen korting op producten en ontvangen geregeld uitnodigingen voor activiteiten op het landgoed. Winnie: “Als boeren zijn wij voor ons inkomen afhankelijk van de mensen

die onze producten kopen. Daarom willen we de verbinding tussen boerderij en consument weer terugbrengen. Dan kunnen we zelf aan de mensen laten zien, dat landbouw en het houden van dieren niet slecht hoeven te zijn voor de natuur en de dieren. Af en toe nodigen we onze Vrienden hier op de boerderij uit voor een educatieve wandeling, een interessante spreker of het oogstfeest.”

Winnie en Arjen willen dat hun bedrijf een gesloten kringloop is. Dat betekent dat ze niet afhankelijk willen zijn van toeleveranciers en dat er geen afvalstoffen naar buiten gaan. Om dat de bereiken hebben ze een gemengd bedrijf nodig. Ze verbouwen aardappels, granen, veldbonen, groenten en kruiden en houden schapen, Lakenvelder koeien, Brandrode runderen en Bonte Bentheimer varkens. Dat lijkt vernieuwend, maar Arjen ziet het meer als terug gaan naar de oude manier van boeren. “Alles wat op ons bedrijf is, blijft ook hier. We willen meer producten maken van onze eigen oogst, bijvoorbeeld Velhorstbier, muesli en havermout. Ook willen we brood gaan bakken van eigen graan. Door zelf te verkopen, is de keten heel kort en verdienen we meer op onze producten.”

Meer info? Kijk op www.lochem.nl

Techniek op het scherpst van de snede

De precisie Groene-Weide-Meststoffen injecteur.

De Larense agrariër André de Groot werkte het afgelopen jaar aan een nieuwe manier voor het bemesten van mais. Die zorgt dat meststoffen beter worden opgenomen, dat de mais beter groeit en dat er minder mest uitspoelt naar de omgeving.

Normaal gesproken bemesten boeren het veld vóór het zaaien van de mais. Dit betekent dat er behoorlijk veel mest nodig is, om te zorgen dat de mais tijdens het groeiseizoen genoeg voedingsstoffen heeft. De Groot: "De mais moet zichzelf dan maar redden, na die ene keer bemesten." De Groot bedacht dat de startbemesting omlaag kan, en dat je tijdens het groeiseizoen gericht kunt bijmesten. Dan is de mest beter beschikbaar op het moment dat het nodig is.

Tien procent meer opbrengst

Het resultaat is tien procent meer opbrengst van een maisveld. De Groot: "We waren dit jaar de eerste met zaaien en de laatste met oogsten, want de mais groeide veel langer door. Toen de mais op kniehoogte was, hebben we Groene Weide Meststof toegediend met een speciale machine: de Precisie Groene-Weide-Meststoffen Injecteur. Henk Eggink van Slootsmid Laren bedacht deze machine die kan schoffelen, zaaien en nabemesten. De machine is GPS gestuurd en je kunt supernauwkeurig mest toedienen. Doordat je de mineralen geeft wanneer het echt nodig is, zijn ze honderd procent opneembaar. Zo is minder drijfmest nodig, is er minder uitspoeling en minder nitraat in de grond. En de mais was veel groener en dus smakelijker", blikt De Groot tevreden terug.

Op naar kunstmestvrije Achterhoek

Groene Weide Meststof is een kunstmestvervanger die wordt gemaakt in de Groene Mineralen Centrale van Groot Zevent Vergisting in Beltrum. Het project loopt nog twee jaar door. De initiatiefnemers zijn op zoek naar meer deelnemers en streven uiteindelijk naar een kunstmestvrije Achterhoek.

Help de boeren en bijen

Draag samen met de boeren een steentje bij aan een mooier landschap en help vogels, vlinders en insecten.

Via www.zonnebloemlint.nl kunt u zelf meters zonnebloemen doneren, die gezaaid worden door boeren in onze gemeente. 5 meter kost 5,50 euro.

Wilco Enzerink en Willem Huiskamp. Foto: Julia Hummel.

Studenten aan de slag met vragen uit de boerenpraktijk

Jonge boeren in opleiding zijn van levensbelang voor de toekomst van de sector. De Innovatie Coöperatie koppelt daarom studenten van het Zone.college Doetinchem, aan boeren uit onze gemeente. De studenten gingen aan de slag met praktijkvragen van deze ondernemers.

Melkveehouder Tonny Groot Koerkamp uit Harfsen was een van de boeren die een praktijkvraag had voor de studenten. Samen met zijn vrouw en twee zoons runt hij zijn melkveebedrijf. "Wij willen weten wat voor ons bedrijf de stal voor de toekomst is. Ik was benieuwd of de studenten zouden komen met een antwoord, dat ik niet zelf had kunnen bedenken."

Vierdejaarsstudent Veehouderij Wilco Enzerink is zelf boerenzoon van een melkveehouder. Hij weet als geen ander dat de boerenpraktijk bijna elke dag weer nieuwe oplossingen vraagt voor uiteenlopende uitdagingen. "Als boer moet je vooruitdenken, want je wil je bedrijf niet steeds hoeven aanpassen aan nieuwe wetten en regels. En de consument heeft ook andere eisen als het gaat om dierhouderij. Ze zien de dieren niet alleen graag loslopen in de wei, maar ook in de stal. Dat hebben wij uitgewerkt in ons plan voor Tonny Groot Koerkamp. Een stal,

zonder roosters, met op de bodem houtsnippers, die de stikstof binden. Dat is ook comfortabeler voor de koeien. De boer vond het een sympathiek plan."

Deze manier om studenten aan boeren te koppelen, past bij hoe het Zone.college onderwijs wil geven. Bestuursvoorzitter Willem Huiskamp: "In de nabije toekomst willen wij bijna de helft van het onderwijs op de bedrijven laten plaatsvinden. Zo leiden we een generatie op, die goed is voorbereid op alles wat er komt kijken bij het boerenbedrijf."

Vertrouwen in de toekomst

Student Wilco ziet de toekomst vol vertrouwen tegemoet. "Je kunt op steeds meer manieren boer zijn. Als de manier waarop je onderneemt, maar past bij wie je bent." Of Wilco het melkveebedrijf van zijn ouders overneemt, kan hij nog niet zeggen. Hij heeft ook nog een broer en zus die dat graag willen.

Uw eigen zonnebloemlint

Foto: Louise Tietge

Een voorbeeld van een vernieuwing die groeit en bloeit, zijn de zonnebloemlinten in onze gemeente. Het project vervielfvoudigde in een jaar tijd en is nu ook opgepikt door onze buurgemeente Bronkhorst.

In Lochem startten in 2018 tien boeren met vijf kilometer zonnebloemranden langs maisvelden. In 2019 groeide dat succesvol door naar 45 boeren en 25 kilometer zonnebloemlint. Uit een telling dit jaar, bleek dat vogels, vlinders en insecten de zonnebloemen goed weten te vinden. "Ik was blij verrast dat ik 11 verschillende soorten dagvlinders tegenkwam", zegt ecooloog en onderzoeker Bert Haamberg van ecologisch adviesbureau Eelerwoude. "Ik zag ook veel verschillende soorten kevers. Dat zijn biologische vijanden van bladluis en dus nuttig voor de boeren. Daarnaast waren er soms bedreigde vogelsoorten te zien, zoals de kneu, de geelgors en de ringmus.

Gemiddeld kwamen er dertig soorten insecten en vogels voor op de zonnebloemranden, tegenover vijf soorten op de mais.

Geld voor de komende jaren

"Het is nog beter als de uitgebloeide zonnebloemen in de winter blijven staan. We bekijken of boeren die hieraan meewerken vanuit Europese subsidies beloond kunnen worden", vertelt Anne Leeflang van Agrarische Natuurvereniging 't Onderholt. "We schakelen komend jaar ook de hulp van inwoners in. Op deze manier kunnen burgers en boeren samenwerken aan de zonnebloemenlinten."

Wethouder Bert Groot Wesseldijk: "Het mooie is, dat dit project niet achter een bureau is bedacht, maar vanuit de boeren zelf komt. Je ziet dat het gedragen wordt en zich in korte tijd heeft kunnen ontwikkelen tot een project met landelijke uitstraling." Bekijk de resultaten van de insecten- en vogels telling op www.lochem.nl/zonnebloemlint.

Groen is Doen. is een uitgave van de gemeente Lochem. Met deze uitgaves zetten we inspirerende, duurzame initiatieven in de kijker. Eerdere edities vind je op www.lochem.nl/afval-natuur-en-milieu/energie/groen-is-doen